

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

C

Paper-II HISTORY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

JAN - 10218

Time Allowed : 1¼ Hours]

[Maximum Marks : 100

Number of Pages in this Booklet : 24

Number of Questions in this Booklet : 50

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
  - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

☐	☐	☒	☐
A	B	C	D
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **50** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
  - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
  - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
  - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काढा/निळ करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

☐	☐	☒	☐
A	B	C	D
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शावावीत**. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूप केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

JAN - 10218/II—C

History

Paper II

इतिहास

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Note : This Paper contains Fifty (50) multiple choice questions, each question carrying Two (2) marks. Attempt All questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण पन्नास (50) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

<p>1. The Pitts' India Act of 1784 sought to .....</p> <p>(A) Introduce some parliamentary control over the English East India Company</p> <p>(B) Reduce the armed forces of the East India Company</p> <p>(C) Curtail the company's trading rights</p> <p>(D) Convert the company into a business firm without any political authority</p> <p>2. Which one of the following Acts abolished the monopoly of tea trade and trade with China by the East India Company ?</p> <p>(A) Regulating Act of 1773</p> <p>(B) Pitts India Act of 1784</p> <p>(C) Charter Act of 1813</p> <p>(D) Charter Act of 1833</p>	<p>1. 1784चा पिटचा भारत कायदा कोणत्या हेतूने प्रेरित होता ?</p> <p>(A) इंग्लिश ईस्ट इंडिया कंपनीवर पार्लमेंटची थोडीबहुत सत्ता आणणे</p> <p>(B) ईस्ट इंडिया कंपनीच्या सैन्यात कपात करणे</p> <p>(C) कंपनीच्या व्यापारी हक्कांवर नियंत्रण आणणे</p> <p>(D) कंपनीला राजकीय सत्ताविरहित अशी व्यापारी पेढी बनवणे</p> <p>2. ईस्ट इंडिया कंपनीची चहाचा व्यापार आणि चीनसोबतच्या व्यापारातील मक्तेदारी कोणत्या कायद्याने नष्ट झाली ?</p> <p>(A) रेग्युलेटिंग अॅक्ट 1773</p> <p>(B) पिटचा इंडिया अॅक्ट 1784</p> <p>(C) चार्टर अॅक्ट 1813</p> <p>(D) चार्टर अॅक्ट 1833</p>
---	--

3. Which Nawab of Bengal transferred the capital from Dacca to Murshidabad ?

- (A) Mir. Kasim
- (B) Siraj-ud-Daulah
- (C) Murshid Quli Khan
- (D) Mir Jafar

4. The name of Ram Prasad Bismil is associated with .....

- (A) Kanpur Conspiracy Case
- (B) Alipore Conspiracy Case
- (C) Kakori Conspiracy Case
- (D) Meerut Conspiracy Case

5. In which Jail (Prison) Jawaharlal Nehru wrote a book entitled *Discovery of India* ?

- (A) Poona Jail
- (B) Ahmadnagar Jail
- (C) Aurther Jail
- (D) Patna Jail

3. बंगालच्या कोणत्या नबाबाने ढाक्याहून मुर्शिदाबादला राजधानी हलवली ?

- (A) मीर कासिम
- (B) सिराज-उद्दौला
- (C) मुर्शिद कुली खान
- (D) मीर जाफर

4. रामप्रसाद बिस्मिल यांचे नाव कशाशी संबंधित आहे ?

- (A) कानपूर कट खटला
- (B) अलिपूर कट खटला
- (C) काकोरी कट खटला
- (D) मीरत कट खटला

5. कोणत्या जेल (तुरुंग) मध्ये जवाहरलाल नेहरूनी 'डिस्कव्हरी ऑफ इंडिया' नावाचा ग्रंथ लिहिला ?

- (A) पुणे जेल
- (B) अहमदनगर जेल
- (C) आर्थर जेल
- (D) पाटणा जेल

6. Who wrote '*My Memories of I.N.A and its Netaji*' ?
- (A) Rashbihari Bose
(B) Shahnawaz Khan
(C) Capt. Amrik Singh
(D) Major Suraj Mull
7. Who was the author of 'Notes on Infant Marriage and Enforced Widowhood' published and circulated in 1884 ?
- (A) T. Madhav Rao
(B) M.G. Ranade
(C) Behramji M. Malabari
(D) Bipin Chandra Pal
8. Where was Arya Samaj founded by Swami Dayandand in 1875 ?
- (A) Ahmedabad
(B) Amritsar
(C) Hissar
(D) Bombay
6. 'माय मेमरीज ऑफ आय.एन.ए. अँड इट्स नेताजी' (माझ्या आझाद हिंद सेनेच्या आठवणी आणि त्याचे नेताजी) हे पुस्तक कोणी लिहिले ?
- (A) रासबीहारी बोस
(B) शाहनवाझ खान
(C) कॅ. आमरीक सिंग
(D) मेजर सुरज मुल
7. 'बालविवाह आणि असंमत वैधव्य यासंबंधीची टीपणी' या 1884 मध्ये प्रकाशित आणि वितरण झालेल्या लेखनाचे लेखक कोण होते ?
- (A) टी. माधव राव
(B) म. गो. रानडे
(C) बेहरामजी एम्. मलबारी
(D) बिपीनचंद्र पाल
8. 1875 मध्ये स्वामी दयानंद यांनी आर्य समाजाची स्थापना कोणत्या ठिकाणी केली ?
- (A) अहमदाबाद
(B) अमृतसर
(C) हिस्सार
(D) मुंबई (बॉम्बे)

9. Who is the author of the seminal work—*Tuhafat-ul-Muwahidin*.

- (A) Radhakant Deb
- (B) Raja Ram Mohan Roy
- (C) Sir Syed Ahmed Khan
- (D) Ishwar Chandra Vidyasagar

10. In which year the Indian Social Conference came into being ?

- (A) 1886
- (B) 1889
- (C) 1887
- (D) 1891

11. Who was the Defence Minister of India at the time of India-China war ?

- (A) P.N. Thapar
- (B) B.M. Kaul
- (C) V.K. Krishna Menon
- (D) Babu Jagjiwan Ram

9. 'तुहफत-अल्-मुवाहिदीन' या प्रसिद्ध रचनेचे लेखक कोण होते ?

- (A) राधाकांत देब
- (B) राजा राम मोहन रॉय
- (C) सर सैय्यद अहमद खान
- (D) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

10. भारतीय सामाजिक परिषदेची स्थापना कधी झाली ?

- (A) 1886
- (B) 1889
- (C) 1887
- (D) 1891

11. भारत-चीन युद्धाच्या वेळेस भारताचे संरक्षणमंत्री कोण होते ?

- (A) पी.एन्. थापर
- (B) बी.एम्. कौल
- (C) व्ही.के. कृष्णमेनन
- (D) बाबु जगजीवन राम

12. 'Operation Vijay' was related to .....

- (A) India-China Conflict
- (B) India-Pakistan Conflict
- (C) Annexation of Goa
- (D) To overcome food problem

13. Black Death was an epidemic of Plague that killed millions of people in Europe in the ..... century.

- (A) Thirteenth
- (B) Fourteenth
- (C) Fifteenth
- (D) Sixteenth

14. Apartheid is related to .....

- (A) Gender discrimination
- (B) Rural-Urban discrimination
- (C) Racial discrimination
- (D) Religious discrimination

12. 'ऑपरेशन विजय' कशाशी संबंधित आहे ?

- (A) भारत-चीन संघर्ष
- (B) भारत-पाकिस्तान संघर्ष
- (C) गोवा विलिनीकरण
- (D) अन्नधान्य तुटवडा प्रश्न

13. ब्लॅक डेथ, म्हणजे ..... शतकात युरोपातील लक्षावधी लोकांचे बळी घेणारी प्लेगची साथ होती.

- (A) तेराव्या
- (B) चौदाव्या
- (C) पंधराव्या
- (D) सोळाव्या

14. 'अपारथेड' (Apartheid) कशाशी संबंधित आहे ?

- (A) लिंग संबंध भेदभाव
- (B) ग्रामीण-शहरी भेदभाव
- (C) वंश भेदभाव
- (D) धार्मिक भेदभाव

15. During the cold war, which was the first test of strength between USA and USSR ?

- (A) The Korean Issue
- (B) Berlin Blockade
- (C) Polish Crisis
- (D) Cuban Missile Crisis

16. Arrange the following schools of history writing in the chronological order of their emergence :

- (a) Subaltern School
- (b) Annalles School
- (c) Colonial historiography
- (d) Marxist historiography

- (A) (a) (d) (b) (c)
- (B) (b) (a) (c) (d)
- (C) (d) (a) (b) (c)
- (D) (c) (d) (b) (a)

15. शीत युद्ध काळातील अमेरिका व रशियामधील पहिली सत्तासंघर्षाची घटना कोणती ?

- (A) कोरियन प्रश्न
- (B) बर्लिनची नाकेबंदी
- (C) पोलिश समस्या
- (D) क्युबन क्षेपणास्त्र समस्या

16. इतिहासलेखनाच्या पुढील प्रणालींच्या उदयापासून कालक्रमानुसार त्यांची रचना करा :

- (a) सबाल्टर्न प्रणाली
- (b) अनाल्स प्रणाली
- (c) क्लोनिअल इतिहासलेखनशास्त्र (वासाहतिक)
- (d) मार्क्सवादी इतिहासलेखनशास्त्र

- (A) (a) (d) (b) (c)
- (B) (b) (a) (c) (d)
- (C) (d) (a) (b) (c)
- (D) (c) (d) (b) (a)

17. Which British social historian wrote : *The Making of the English Working Class* ?
- (A) Asa Briggs
(B) Eric Hobsbawm
(C) C.A. Bayly
(D) E.P. Thompson
18. Who among the following was *not* an orientalist ?
- (A) H.T.E. Colebrooke
(B) James Fergusson
(C) Sir Richard Temple
(D) Sir Edwin Arnold
19. Which of the following historians has *not* practised the cultural history of the pastoral nomads of Maharashtra ?
- (A) D.D. Kosambi
(B) Gunther Sontheimer
(C) Romila Thapar
(D) Ann Feldhaus
17. खालीलपैकी कोणत्या ब्रिटीश इतिहासकाराने, 'दि मेकींग ऑफ दि इंग्लीश वर्किंग क्लास' लिहिले आहे ?
- (A) असा ब्रिग्स
(B) एरीक हॉब्जबॉम
(C) सी.ए. बेली
(D) इ.पी. थॉमसन
18. पुढीलपैकी कोण प्राच्यविद्याभ्यासक नव्हते ?
- (A) एच.टी.ई. कोलब्रूक
(B) जेम्स फर्ग्युसन
(C) सर रिचर्ड टेम्पल
(D) सर एडविन आर्नल्ड
19. खालीलपैकी कोणत्या इतिहासतज्ञाने महाराष्ट्रातील भटक्या जमातींच्या सांस्कृतिक इतिहासाचा अभ्यास केलेला नाही ?
- (A) डी.डी. कोसांबी
(B) गुंथर सॉन्थायमर
(C) रोमिला थापर
(D) अॅन फेल्डहाउस

20. Match the Historians with their works :

- (i) Giambatista Vico
(ii) St. Augustine
(iii) Oswald Spengler
(iv) Beneditto Croce
(a) The City of God
(b) The New Science
(c) Decline of the West
(d) The Philosophy of Spirit

(i) (ii) (iii) (iv)

(A) (b) (a) (c) (d)

(B) (a) (b) (d) (c)

(C) (d) (c) (b) (a)

(D) (c) (d) (a) (b)

20. इतिहासकार व त्यांच्या लेखनकृतींच्या जोड्या

जुळवा :

- (i) गियाम्बातिस्ता वीको
(ii) सेंट ऑगस्टीन
(iii) ओसवालड स्पेनालर
(iv) बेनेदित्तो क्रोशे
(a) द सिटी ऑव्ह गॉड
(b) द न्यू सायन्स
(c) डिक्लाइन ऑव्ह द वेस्ट
(d) द फिलॉसफी ऑव्ह स्पिरिट

(i) (ii) (iii) (iv)

(A) (b) (a) (c) (d)

(B) (a) (b) (d) (c)

(C) (d) (c) (b) (a)

(D) (c) (d) (a) (b)

21. The most significant pottery associated with the Indo-Roman Trade is .....

- (A) Amphorae
- (B) Bowl
- (C) Plate
- (D) Jar

22. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(Ancient sites)

- (i) Rakhigarhi
- (ii) Paithan
- (iii) Bhimbetka
- (iv) Mahurjhari

List II

(Cultural Periods)

- (a) Early Historical Period
- (b) Megalithic Period
- (c) Harappan Period
- (d) Prehistoric Period

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(a)	(c)	(b)	(d)
(B)	(c)	(a)	(d)	(b)
(C)	(a)	(b)	(c)	(d)
(D)	(d)	(c)	(b)	(a)

21. इण्डो-रोमन व्यापाराशी संबंधित सर्वात महत्त्वपूर्ण मृद्भांडी ..... आहे.

- (A) मद्यकुंभ (अॅम्फोरे)
- (B) वाडगा
- (C) ताट
- (D) मडके

22. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतामधून योग्य तो पर्याय निवडा:

यादी I

(प्राचीन स्थळे)

- (i) राखीगढी
- (ii) पैठण
- (iii) भीमबेटका
- (iv) माहुरझरी

यादी II

(सांस्कृतिक कालखंड)

- (a) प्रारंभिक ऐतिहासिक कालखंड
- (b) महापाषाण कालखंड
- (c) हडप्पा कालखंड
- (d) इतिहासपूर्व कालखंड

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(a)	(c)	(b)	(d)
(B)	(c)	(a)	(d)	(b)
(C)	(a)	(b)	(c)	(d)
(D)	(d)	(c)	(b)	(a)

23. The Archaeological excavations at Nevasa was carried out by .....

- (A) A. Ghosh
- (B) B. B. Lal
- (C) H.D. Sankalia
- (D) Debla Mitra

24. Iron implements were mostly used in which of the following culture of ancient India ?

- (A) Mesolithic
- (B) Neolithic
- (C) Megalithic
- (D) Palaeolithic

25. Which of the following excavated sites is an important medieval site of Maharashtra ?

- (A) Sanjan
- (B) Budhihal
- (C) Daulatabad
- (D) Morgaon

23. नेवासा या पुरातत्त्वीय स्थळाचे उत्खनन ..... यांनी केले.

- (A) ए. घोष
- (B) बी.बी. लाल
- (C) एच.डी. सांकलिया
- (D) देबला मित्रा

24. खालीलपैकी कोणत्या प्राचीन भारताच्या संस्कृतीत लोखंडी हत्यारे बहुसंख्य प्रमाणात वापरली आहेत ?

- (A) मध्यपाषाण
- (B) नवपाषाण
- (C) महापाषाण
- (D) पुरापाषाण

25. खालीलपैकी कोणते उत्खननित स्थळ, महाराष्ट्रातील महत्त्वपूर्ण मध्ययुगीन स्थळ आहे ?

- (A) संजाण
- (B) बुधिहाळ
- (C) दौलताबाद
- (D) मोरगाव

26. Which of the following kings used the epithet 'Priyadarshi' ?

- (A) Rudradaman
- (B) Chandragupta-II
- (C) Ashoka
- (D) Gautamiputra Satakarni

27. Which of the following kings was *not* a Kushana ruler ?

- (A) Kanishka-I
- (B) Vasudev-I
- (C) Chashtana
- (D) Huvishka-I

28. Saka Era commenced in .....

- (A) 78 C.E.
- (B) 57 C.E.
- (C) 101 C.E.
- (D) 87 C.E.

26. खालीलपैकी कोणत्या राजाने 'प्रियदर्शी' हे बिरुद वापरलेले आहे ?

- (A) रुद्रदामन
- (B) चंद्रगुप्त दुसरा
- (C) अशोक
- (D) गौतमीपुत्र सातकर्णी

27. खालीलपैकी कोणता राजा कुषाण शासक नव्हता ?

- (A) कनिष्क पहिला
- (B) वासुदेव पहिला
- (C) चष्टन
- (D) हुविष्क पहिला

28. शक संवत केव्हापासून सुरू झाले ?

- (A) इ. स. 78
- (B) इ. स. 57
- (C) इ. स. 101
- (D) इ. स. 87

29. According to Puranas how many kings of the Satavahana dynasty ruled for 460 years ?
- (A) 28
(B) 30
(C) 27
(D) 39
30. Which among the following sites does *not* have rock-cut caves excavated during the Satavahana-Kshatrapa times ?
- (A) Bhaje
(B) Pitalkhora
(C) Ellora
(D) Junnar
31. Which among the following Paramara rulers wrote a treatise on Shilpashastra entitled 'Samarangana Sutradhara' ?
- (A) Udayaditya
(B) Bhoja
(C) Sindhuraja
(D) Lakshmadeva
29. पुराणग्रंथांनुसार सातवाहन घराण्यातील किती राजांनी 460 वर्षे राज्य केले ?
- (A) 28
(B) 30
(C) 27
(D) 39
30. खालीलपैकी कोणते कोरीव शैलगृह सातवाहन-क्षत्रप कालखंडात कोरलेले नाही ?
- (A) भाजे
(B) पितळखोरा
(C) वेरूळ
(D) जुन्नर
31. खालीलपैकी कोणत्या परमार शासकाने शिल्पशास्त्रावर आधारित 'समरांगण सूत्रधार' या ग्रंथाची रचना केली आहे ?
- (A) उदयादित्य
(B) भोज
(C) सिंधूराज
(D) लक्ष्मदेव

32. The Vakataka queen Prabhavati-gupta was the daughter of the Gupta king .....

- (A) Chandragupta-II
- (B) Chandragupta-I
- (C) Ramagupta
- (D) Kachagupta

33. Which among the following Chola kings had constructed Brihadeshvara Temple at Tanjavur ?

- (A) Rajaraja-I
- (B) Rajendra-I
- (C) Kulottanga
- (D) Rajadhiraja

32. वाकाटक राणी प्रभावतीगुप्ता ही कोणत्या गुप्तराजाची कन्या होती ?

- (A) चंद्रगुप्त दुसरा
- (B) चंद्रगुप्त पहिला
- (C) रामगुप्त
- (D) काचगुप्त

33. खालीलपैकी कोणत्या चोळ राजाने तंजावर येथील बृहदेश्वर मंदिराची निर्मिती केली होती ?

- (A) राजराज पहिला
- (B) राजेन्द्र पहिला
- (C) कुलोत्तंग
- (D) राजाधिराज

34. During fifth century CE, which among the following Chinese traveller visited India ?

- (A) Fahien
- (B) Itsing
- (C) Hieun-Tsang
- (D) Hueli

35. The Kalyani Chalukyan king Someshvara III wrote an encyclopaedic work titled .....

- (A) Vikramankadevacharita
- (B) Manasollasa
- (C) Mitakshara
- (D) Prabandhachinatamani

34. इ.स. च्या पाचव्या शतकादरम्यान खालीलपैकी कोणत्या चीनी प्रवाश्याने भारताला भेट दिली ?

- (A) फाहियान
- (B) इत्सिंग
- (C) ह्युएन-त्संग
- (D) ह्युएली

35. सोमेश्वर तिसरा या कल्याणी चालुक्य राजाने पुढीलपैकी कोणत्या शीर्षकाने ज्ञानकोषीय रचना केलेली आहे ?

- (A) विक्रमांकदेवचरित
- (B) मानसोल्लास
- (C) मिताक्षरा
- (D) प्रबंधचिंतामणी

36. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(Officer)

- (i) Sitadhyaksha
- (ii) Panyadhyaksha
- (iii) Pautavadhyaksha
- (iv) Sutradhyaksha

List II

(Head of Department)

- (a) Weights and measurements
- (b) Textile workshop
- (c) Royal land
- (d) Trade and market

(i) (ii) (iii) (iv)

(A) (b) (a) (d) (c)

(B) (c) (d) (a) (b)

(C) (a) (b) (d) (c)

(D) (d) (c) (b) (a)

36. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांमधून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(अधिकारी)

- (i) सीताध्यक्ष
- (ii) पण्याध्यक्ष
- (iii) पौतवाध्यक्ष
- (iv) सुत्राध्यक्ष

यादी II

(विभागप्रमुख)

- (a) वजन-मापे नियामक
- (b) सूत-कापड कार्यशाळा
- (c) शाही जमीन
- (d) व्यापार आणि बाजारपेठ

(i) (ii) (iii) (iv)

(A) (b) (a) (d) (c)

(B) (c) (d) (a) (b)

(C) (a) (b) (d) (c)

(D) (d) (c) (b) (a)

37. Hemadri, the prime minister of Yadavas, wrote :

- (A) Chaturvargachintamani
- (B) Prabandhachintamani
- (C) Kratyakalpataru
- (D) Rajatarangini

38. The third expedition to Devagiri during the Khilji period was carried out by :

- (A) Alauddin Khilji
- (B) Jalaluddin Khilji
- (C) Malik Kafur
- (D) Mubarak Shah Khilji

39. Along with squarish shaped mausoleums, rulers of Delhi Sultanate constructed ..... shaped mausoleums on big scale.

- (A) Hexagonal
- (B) Octagonal
- (C) Pentagonal
- (D) Triangular

37. हेमाद्री, या यादवघराण्याच्या पंतप्रधानाने खालीलपैकी कोणती रचना केली ?

- (A) चतुर्वर्गचिंतामणी
- (B) प्रबंधचिंतामणी
- (C) कृत्यकल्पतरू
- (D) राजतरंगिणी

38. खिलजी काळात देवगिरीवरची तिसरी मोहीम कोणी काढली ?

- (A) आलाउद्दिन खिलजी
- (B) जलालुद्दिन खिलजी
- (C) मलिक काफूर
- (D) मुबारक शाह खिलजी

39. चौकोनी आकाराच्या मकबऱ्यांबरोबर, दिल्ली सुलतानशाहीच्या शासकांनी खालीलपैकी कोणत्या आकाराचे मकबरे मोठ्या प्रमाणात बनविले ?

- (A) षट्कोणी
- (B) अष्टकोणी
- (C) पंचकोणी
- (D) त्रिकोणी

40. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

- (i) Veth Begari
- (ii) Mohim-patti
- (iii) Faski
- (iv) Shetsara

List II

- (a) Expedition cess
- (b) Forced labour
- (c) A tax on arable land
- (d) A tax levied on green vegetable sellers

(i) (ii) (iii) (iv)

(A) (b) (a) (d) (c)

(B) (d) (a) (c) (b)

(C) (c) (d) (a) (b)

(D) (c) (a) (b) (d)

40. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांमधून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

- (i) वेठ-बिगारी
- (ii) मोहिम पट्टी
- (iii) फास्की
- (iv) शेतसारा

यादी II

- (a) लष्करी कूचसाठी लागणारा खर्च
- (b) बळजबरीने बनविलेला मजूर
- (c) जिरायती जमिनीवरील कर
- (d) हिरवा भाजीपाला विक्रेत्यांवरील कर

(i) (ii) (iii) (iv)

(A) (b) (a) (d) (c)

(B) (d) (a) (c) (b)

(C) (c) (d) (a) (b)

(D) (c) (a) (b) (d)

41. The ruler, who introduced Sijda, Paibos and Navroz to the Delhi Sultanate was :

- (A) Qutub-ud-din Aibak
- (B) Iltutmish
- (C) Balban
- (D) Bahram Shah

42. Which one of the following was the reason for the great rebellion in Doab against Muhammed Tughlaq ?

- (A) Transfer of Capital from Delhi
- (B) Issue of token currency
- (C) Increase in rural taxation
- (D) Attack on Khurasan

43. The first loot of Surat by Chhatrapati Shivaji Maharaja was carried in the year .....

- (A) 1645 CE
- (B) 1646 CE
- (C) 1664 CE
- (D) 1666 CE

41. दिल्ली सुलतानशाहीमध्ये सज्दा, पायबोस आणि नवरोझ या गोष्टी कोणी सुरू केल्या ?

- (A) कुतुब-उद्दिन ऐबक
- (B) अलतमश
- (C) बलबन
- (D) बहराम शाह

42. मुहम्मद तुघलकाविरुद्ध दुआब प्रदेशातल्या महत्त्वाच्या उठावाचे कारण काय होते ?

- (A) दिल्लीहून राजधानीचे स्थलांतर
- (B) प्रतिकात्मक चलन
- (C) ग्रामीण करांमध्ये वाढ
- (D) खुरासानवर आक्रमण

43. छत्रपती शिवाजी महाराज यांनी पहिल्यांदा सुरत हे शहर कोणत्या वर्षी लुटले ?

- (A) इ. स. 1645
- (B) इ. स. 1646
- (C) इ. स. 1664
- (D) इ. स. 1666

44. During which period 'Maratha Confederacy' came into an existence ?

- (A) Shivaji's Period
- (B) Pre-Shivaji Period
- (C) Peshwa Period
- (D) British Period

45. What provided the immediate pretext for the second Anglo-Mysore war ?

- (A) British capture of Mahe
- (B) Hyder Ali's alliance with the Marathas and the Nizam
- (C) Hyder's attack on Travancore
- (D) British alliance with the Marathas and the Nizam

44. मराठा कॉन्फेडरसी (मंडळ) कोणत्या कालखंडात अस्तित्वात आले ?

- (A) शिवाजी कालखंड
- (B) शिवपूर्व कालखंड
- (C) पेशवा कालखंड
- (D) ब्रिटीश कालखंड

45. दुसऱ्या इंग्रज-म्हैसूर युद्धाचे तात्कालिक कारण कोणते ?

- (A) ब्रिटिशांनी माहेवर ताबा मिळवला
- (B) हैदरअलीने मराठे व निझामासोबत युती केली
- (C) हैदरने त्रावणकोरवर हल्ला केला
- (D) ब्रिटिशांनी मराठे आणि निझामासोबत युती केली

46. Raghuji Bhosle II of Nagpur ceded to the company the province of Cuttack by the .....

- (A) Treaty of Deogaon
- (B) Treaty of Surji-Anjangaon
- (C) Treaty of Poona
- (D) Treaty of Mandisor

47. Who was made the ruler of Satara, formed out of the Peshwa's dominions after the third Anglo-Maratha war ?

- (A) Pratap Singh
- (B) Chait Singh
- (C) Appa Saheb
- (D) Raghuji Bhosle II

48. Nizam-ul-Mulk established the independent state of .....

- (A) Hasanpur
- (B) Hyderabad
- (C) Kandhar
- (D) Burhanpur

46. नागपूरच्या द्वितीय रघूजी भोसलेनी या तहाद्वारे कटकचा प्रदेश कंपनीला तोडून दिला.

- (A) देवगावचा तह
- (B) सुर्जी-अंजनगावचा तह
- (C) पुणे तह
- (D) मंदसौरचा तह

47. तिसऱ्या इंग्रज-मराठा युद्धानंतर पेशव्यांच्या ताब्यातील प्रदेशातून सातारचे राज्य निर्माण करून त्याच्या सत्तेवर कोणाला स्थापन केले गेले ?

- (A) प्रतापसिंग
- (B) चैतसिंग
- (C) आप्पासाहेब
- (D) रघूजी भोसले द्वितीय

48. निझाम-उल् मुल्कने या स्वतंत्र राज्याची निर्मिती केली :

- (A) हासनपूर
- (B) हैदराबाद
- (C) कंधार
- (D) बुऱ्हानपुर

49. Who planted the Tree of Liberty at Srirangapatnam ?

- (A) Hyder Ali
- (B) Chikka Krishnaraj
- (C) Tipu Sultan
- (D) Devraj

50. Which one of the following is correctly matched ?

- (A) Ram Narayan — General of Siraj-ud-daula
- (B) Mir Madan — An Intermediary
- (C) Rai Dulab — Governor of Bihar
- (D) Jagat Seth — A famous banker of Bengal

49. श्रीरंगपटणम्ला 'मुक्तीचा वृक्ष' कोणी लावला ?

- (A) हैदर अली
- (B) चिक्क कृष्णराज
- (C) टिपू सुलतान
- (D) देवराज

50. पुढीलपैकी कोणती जोडी सुसंगत आहे ?

- (A) राम नारायण — सिराज उद्दौलाचा सेनानी
- (B) मीर मदान — मध्यस्थ
- (C) राय दुल्लभ — बिहारचा प्रशासनप्रमुख
- (D) जगत सेठ — बंगालमधील प्रसिद्ध पेढीमालक

JAN - 10218/II—C

ROUGH WORK